

DE EEND

De eend die eerst na maanden lanterfanten
zo einde mei – ja wel wat laat, maar goed –
alsnog het plan opvat zich voort te planten,

die daarna geen seconde meer verdoet
en met een stoet van woerden coïteert,
een stevig nest fabrieckt, dan welgemoed

haar legsel – dertiendelig – produceert,
die zich dan in de walkant voor omtrent
drie weken en drie dagen installeert,

weet niet dat op het eigenste moment
ver van haar nest, na maanden duimendraaien,
een Godheid met één muisklik heeft gepland:

na vierentwintig dagen oevers maaien.
Voor niets maakt zij zich zorgen om de kraaien.

Gedicht nr. 1

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

Wie juicht

Wie juicht: De lente is gekomen;
wie mei verwelkomt met een lied;
wie in bebloemde asfaltzomen
bewijzen van een schepper ziet;

wie zacht in geurend gras gelegen,
in wolken zijn geliefde vindt;
wie langs halflandelijke wegen
met zaadpluis meelift op de wind;

wie reist in weidse vergezichten,
een schipper op het schuimend riet,
die droomt of schrijft wellicht gedichten,
maar hooikoorts heeft-ie zeker niet.

Gedicht nr. 2

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

Hofwijck

Als boven Hofwijck plotseling het licht
doorbreekt, en het kasteel geheel en al
wordt opgenomen in Gods vergezicht
van de natuur, de kosmos, het heelal,

en lichter lijkt, alsof het door de zwaar-
tekracht ontslagen is van zijn gewicht,
zijn «gravitas», zijn dagelijkse plicht,
en even enkel hoeft te zweven maar,

tussen de creatuurtjes van de gracht,
krioelend in de nieuwste microscoop,
en de miljarden sterren van de nacht,
de schepping stralend in de telescoop,

dan overspoelt het je opeens, de vliet,
de tuinen, heel het land ... alles zie je
opeens in duizendvoud, in elke drop,
hier jubelt de natuur, jubelt de mens

die met zijn kleingelovig hart nu ziet
wat hem de rede eerder liet verstaan:
God openbaart zich in de wereld niet,
maar álles, álles wijst op Zijn bestaan.

Gedicht nr. 3

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

Nieuwjaarswandeling

Je zei: vreemd hoe dicht ik bij je loop.
Ik leek als vlokjes plots te zweven.
Sneeuw gaf rillingen en verse hoop,
maar zoveel wit ligt slechts voor even.

Even was ik weer die lieve schat
en werd mijn naam in sneeuw geschreven.
Of je geen bevroren vinger had,
vroeg ik, en waar jouw zoenen bleven?

Naast me stappend door dit winterland
verlangde jij een warmer leven:
wat je losliet, was mijn koude hand.
Geen kus of kans werd mij gegeven.

Gedicht nr. 4

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

wij maakten een wandeling
over de hei
liepen uren naast elkaar
in de volle zon
raakten elkaar niet aan
en spraken geen woord

later, veel later
bekende je
dat je vanaf toen
van mij
bent gaan houden

de heide, het zand, het pad,
het hek, de brug, het water
- dat nu bevroren is -
onze bank
het is er nog steeds;
alles dubbel
maar niet deelbaar

je schaduw wordt langer
alsook je verleden,
de gevallen bladeren
nemen mij mee
naar eerder
toen alles eindeloos was

misschien ligt onze natuur
wel in de herhaling
van steeds weer opnieuw
en daarna
van weet je nog
samen
ja dat vooral
stap voor stap
waar we vertrouwd

en vervuld raken
van elkaar
van steeds weer opnieuw

Gedicht nr. 5

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

2050

Wanneer de grauwe lucht, het grijs en gele veld,
de moerbeï en de vlier gesmoord in breekbaar mos.
Wanneer de vink haar laatste lied, en wij, de ogen
dichtgeschroeid, geblakerd tot ons merg en been.

Wanneer de morgen naar de avond reikt, de einder
land komt halen, en wij ternauwernood nog staan.
Wanneer oevers uit rivieren drinken, zoet naar brak
water smaakt, onze mondingen met zout gespoeld.

Dan keren wij de rug, schudden huid en wervels
van ons af. Zullen de scheidslijn oversteken, blauw land
indrinken. Een jas van schubben aantrekken, ademen

door kieuwen, met heen- en weerhaken ons aan elkaar
verankeren. In ons hart nieuw bloed, zonder haast.
Helder wordt het water, wit ons vlees.

Gedicht nr. 6

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

Solleveld

Om niet met te veel te zijn,
moet je een kaartje kopen
voor dit kwetsbare gebied,
maar op deze zondagochtend
zien wij geen sterveling.

Jij loopt voor mij uit.
Toen ik je vroeg: "Waar denk je aan?"
zei jij: "Aan niets".
Hoe zou het zijn als ik dat kon?

Alsof ze zweven, hangen rupsjes
aan zelf gesponnen zijden draadjes.
Eentje landt er op mijn mouw,
schuift als harmonica vooruit
op weg naar wintervlinder.

Boven mij talloze aalscholvers.
Hoog in de bomen wachten zij
met wijd gespreide vleugels
tot hun veren zijn gedroogd.

Hier buiten komen woorden
die ik later op zal schrijven.
Eerst test ik de spanwijdte
van mijn vleugels, ik talm
nog even voor ik afzet.

Gedicht nr. 7

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

HARTGETIJDEN.

O mijn hart
wanneer het winter is..
als de magere takkenvingers
grijpen
met wanhoopshanden
naar de grauwe lucht,
de valse nevel
op de weilanden hangt
in kille ijzige atmosfeer,
geen horizon meer.

O starre vormen
in het ijs,
doe mij niet meer denken
aan het kramperig geharnas
van wie mij dwongen
nog meer
te verstarren dan zij..

Het dooit!
In de brijige sneeuw
stampen de laarzen
de versmolten dromen weg.
Maar: kijk daar,
hoe heftig takkendruppels
hun stralende sterren
neertikken in het ijs.
Verrassende inslag
van tintelende creativiteit,
en uit de wegluchtende nevel
doemen nieuwe ideeën op
als boomsilhouetten
aan de horizon.

Kom mijn hart
veer op,
als de opspringende sprieten
van de voorjaarsbloemen
uit versmolten sneeuw,
niet te stuiten levenskracht.

Stijg op,
als de uitbundig
klaterende leeuwerik,
hoger en hoger,
naar de helderblauwe
oneindigheid!

Gedicht nr. 8

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

vergezicht

uw wereld wordt uw eiland uw boomgaard
verschrompelt tot acht partjes wuivend
graan verkruint op uw schoot
een theeplantage trilt in uw kopje

hoe voeg ik mijn adem in uw adem

zal ik meanderende rivieren schetsen
terwijl ik uw hand zie, uw aderen

zal ik de zee gladstrijken, strijken over uw lakens
mijn ogen laten rusten in uw ogen

Gedicht nr. 9

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

park

de bomen krijgen het moeilijk wanneer
hoge temperaturen ze door elkaar schudt

knoppen hangen, verliezen de kracht tot
bloei, wortels vechten een leven lang

al barst de schors, reikt klimop naar hoger
plooien zal een stam nooit

tussen dit moois, van scheut tot daken
van weelderigheid ruiken we de grond

waar arbeid, liefde en verval onze jaren
omwoelen naar rimpels van begrip

ze vallen als zaaddozen van varens open
onder de schaduwen van lichtbundels

samen vliegen we een heel eind, landen
in de aarde van een stilgevallen klok

Gedicht nr. 10

Dichter op Hofwijck

Uw stem voor de Publieksprijs > dichter@hofwijck.nl

ik nader het blauwe uur

een snavel die in laag water zoekt
geklots tussen blokken basalt
wind klap vlaag wiek
dat allemaal niet

geen vliegtuig, geen rijksweg in de verte
ik mag niet net doen of ik die niet hoor
dan telt het niet

geen stappen op het wachtend wad
geen laarzen die zuigen aan het zand

wat mag is
stil en klein bewegen
- een donsveer van een zilvermeeuw -
bij hooguit windkracht twee
of is zelfs dat teveel

mogen mijn slapen bonzen
mag ik ademhalen

bijna weet ik van het blauwe uur
als ik een reiger ben die nog moet zwijgen

DOODSVERLANGEN.
OP DE DOOD VAN STERRE
(variant)

Droom ik zo'n zwarte nacht, of is mijn Ster verdwenen?
Nee, wakker als ik ben, zo midden op de dag,
ik zie nergens mijn Ster.
Sterrenhemel, die mij niet toestaat haar te zien,
zeg mij in mensentaal waar Sterre is gebleven.

De sterrenhemel spreekt dwars door mijn zeuren heen
Ik hoor: "Jouw Ster is in de hemel, in dat heilige gebied
waar zij wie God is kan aanschouwen en waar wie God is háár beziet.
Als lachen daar bestaat dan lacht ze om jouw non- verdriet".

Ach Dood, kom dan maar snel, vooruit, een laatste zucht,
Ontsluit die stenen deur, want ik blijf zeuren over eeuwig leven.

Kom nou toch Dood en maak mij
van deze koortsige verlangens vrij:
Dat is alleen maar
daar in een hemel samen: wij,
Mijn Heil, Mijn lief
mijn eigen Leven

Mijn God,
mijn Sterre
Ik en Jij

[Dit gedicht nr 12 is een 'hertaling' van een gedicht van Constantijn Huygens > zie hieronder]

[Constantijn Huygens: 'buiten mededinging']

CUPIO DISSOLVI.
OP DE DOOD VAN STERRE

Of droom ick, en is 't nacht, of is mijn Sterr verdwenen?
Ick waeck, en 't is hoogh dagh, en sie mijn' Sterre niet.
O Hemelen, die mij haer aengesicht verbiedt,
Spreeckt menschen-tael, en seght, waer is mijn, Sterre henen?

Den Hemel slaet geluyd, ick hoor hem door mijn stenen,
En seght, mijn' Sterre staet in 't heilighe gebied,
Daer sij de Godheid, daer de Godheid haer besiet,
En, voeght het lacchen daer, belacht mijn ijdel weenen.

Nu, Dood, nu Snick, met-een verschenen en verbij,
Nu, doorgang van een' Steen, van een gesteên, ten leven,
Dunn Schutsel, staet naer bij, 'ksal 't v te danck vergeven;

Komt, dood, en maeckt mij korts van deze Cortsen vrij:
'Kverlang in 'teewigh licht te samen te sien sweven
Mijn Heil, mijn Lief, mijn Lijf, mijn' God, mijn' Sterr en mij.
24. Ian.

Constantijn Huygens (1596-1687)